# Raadsvoorstel

| | |
|---|---|
| **Onderwerp**<br>**Zaakid** | Investeringsagenda Sportaccommodaties<br>2024-149898 |
| **Auteur** | Jolanda Mens<br>+31793469403<br>J.W.Mens@zoetermeer.nl |
| **Gemeentesecretaris** | Huykman, B.J.D. |
| **Afdelingshoofd** | Eijkelberg E.C.R.H. (Eric) |
| **Portefeuillehouder** | Wethouder Weerwag |
| **Medeverantwoordelijke(n)** | |

| | |
|---|---|
| **Uiterste behandeldatum (+ reden)** | |
| **Programma(s)** | Programma 4 Vrije tijd |
| **Eerdere besluitvorming** | Raadsvoorstel Participatie Sportagenda d.d. 22 april 2024<br>Raadsmemo Afdoening toezegging 623: zwemwateronderzoek en voortgang investeringsagenda sportaccommodaties d.d. 11 juli 2024<br>Raadsvoorstel Versnelling deel investeringsagenda sportaccommodaties d.d. 26 februari 2024<br>Raadsmemo Verdaging motie 2206-49A: Huisvesting schietsportvereniging d.d. 20 maart 2024<br>Motie 2211-50: Meer of Vervanging kunstgras d.d. 6 december 2022<br>Raadsmemo Afdoening motie 2211-50: Meer of Vervanging kunstgras d.d. 2 juni 2023<br>Coalitieakkoord Samen doen wat nodig is<br>Raadsmemo Capaciteitsonderzoek sport d.d. 17 maart 2021<br>Toezegging 676: gesprek Sportadviesraad<br>Toezegging 677: Investeringsagenda naar de raad<br>Motie 2206-49A: Huisvesting Schietsportvereniging Zoetermeer |
| **Samenvatting** | Met dit raadsvoorstel wordt een investeringsagenda gepresenteerd voor onze sportaccommodaties, gericht op het realiseren van een duurzame en toekomstbestendige sportinfrastructuur tot 2030. Sport speelt een cruciale rol in onze gemeente; het bevordert niet alleen de gezondheid en het welzijn van onze inwoners, maar versterkt ook de sociale cohesie en leefbaarheid in onze gemeente.<br><br>Er is in 2020, 2021 en 2022 door het Mulier Instituut onderzoek gedaan naar de behoefte aan sportaccommodaties, zowel voor de beoefening van sport als voor onderwijs. In 2024 is aanvullend een actuele analyse gedaan en een investeringsagenda opgesteld. Gelijktijdig heeft er participatie plaatsgevonden voor de actualisatie van de sportagenda waar sportaccommodaties onderdeel van uitmaken.<br><br>Met dit raadsvoorstel wordt de gemeenteraad gevraagd in te stemmen met de voorgenomen investeringsagenda tot 2030 en met de voorgestelde prioritering in de agenda met als doel de capaciteit van de huidige sportaccommodaties te vergroten, de kwaliteit van de bestaande accommodaties te verhogen en huidige knelpunten op te lossen. |

| | |
|---|---|
| **Bijlagen** | 1. Rapport Investeringsagenda Sport<br>2. Participatie input op ‘accommodaties op orde’<br>3. Overzicht huidige Sportportefeuille gemeente |

# Raadsbesluit

Raadsvoorstel Investeringsagenda Sportaccommodaties
2024-149898

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 december 2024

**besluit**

1. In te stemmen met de Investeringsagenda Sport, onder voorbehoud van financiering;.
2. De volgende prioritering vast te stellen:
    a. Het (verder) op orde brengen van de bestaande sportaccommodaties.
    b. Het borgen van voldoende (kwalitatief) zwemwatercapaciteit op korte- en lange termijn.
    c. Het doorlopen van de besluitvorming bij het Vernèdepark waar mogelijk huidige knelpunten in de Sportportefeuille kunnen worden opgelost.
    d. Het realiseren van een sportzaal ter vervanging van een (verouderde) gymzaal in Buytenwegh aan de César Franckrode 60A.
    e. Het vervangen van de was- en kleedruimte bij DWO.
    f. Het realiseren van een gezamenlijke schietaccommodatie voor beide schietverenigingen mee te nemen in de besluitvorming bij het Vernèdepark;
3. Akkoord te gaan met de aanhuur van zwemwater en deze kosten ten laste te brengen van het budget “Sportaccommodaties: meegroeien met de stad”;
4. Toezegging 676 als afgedaan te beschouwen;
5. Toezegging 677 als afgedaan te beschouwen;
6. Motie 2206-49A als afgedaan te beschouwen.

Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 17 maart 2025

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen

# Toelichting

**Probleemstelling en kader**

Inleiding

Vanuit het coalitieakkoord zijn middelen beschikbaar gesteld voor investeringen in sportaccommodaties. Sport speelt een cruciale rol in onze gemeente. Het bevordert niet alleen de gezondheid en het welzijn van onze inwoners, maar versterkt ook de sociale cohesie en de leefbaarheid in onze gemeente. De afgelopen periode is er op basis van de rapporten van het Mulier instituut (uit 2020, 2021 en 2022) een analyse uitgevoerd en zijn er, door gesprekken met verenigingen en sportaanbieders, knelpunten benoemd waarna een Investeringsagenda Sport is opgesteld (bijlage 1). Daarnaast heeft er participatie plaatsgevonden voor de actualisatie van het sportbeleid, waarbij ook de onlangs opgerichte sportadviesraad bij is betrokken.

De analyse en participatie hebben geleid tot dit raadsvoorstel voor prioritering binnen de sportportefeuille tot 2030. Daarbij ligt de focus op het verbeteren van bestaande accommodaties, zodat gebruikers sneller verbeteringen ervaren. Ook volgen de investeringen bestaande lopende projecten en programma's zoals omgevingsprogramma Vernèdepark, waar deels al krediet beschikbaar is gesteld voor de realisatie van de nieuwe sporthal. De gehanteerde prioritering is op basis van de onderliggende onderzoeken, benoemde criteria in de 'sportagenda 2025 en verder' én gevoerde gesprekken met verenigingen en de Sportadviesraad.

De investeringsagenda geeft ook een voorzet voor de periode richting 2040 om tot een Integraal Huisvestingsplan Sport (IHP) te komen die aansluit bij het IHP voor onderwijs (welke nu niet voorziet in bewegingsonderwijs) én de behoefte vanuit sportverenigingen integreert.

Beoogd effect

Met de voorgestelde investeringsagenda wordt ingezet op het verbeteren van de kwaliteit van de bestaande accommodaties, het toevoegen van capaciteit van (binnen)sportaccommodaties en het oplossen van huidige knelpunten.

**Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's**

1. In te stemmen met de Investeringsagenda Sport, onder voorbehoud van financiering;
2. De volgende prioritering vast te stellen:
    a. Het (verder) op orde brengen van de bestaande sportaccommodaties.
    b. Het borgen van voldoende (kwalitatief) zwemwatercapaciteit op korte- en lange termijn.
    c. Het doorlopen van de besluitvorming bij het Vernèdepark waar mogelijk huidige knelpunten in de Sportportefeuille kunnen worden opgelost.
    d. Het realiseren van een sportzaal ter vervanging van een (verouderde) gymzaal in Buytenwegh aan de César Franckrode 60A.
    e. Het vervangen van de was- en kleedruimte bij DWO.
    f. Het realiseren van een gezamenlijke schietaccommodatie voor beide schietverenigingen mee te nemen in de besluitvorming bij het Vernèdepark;
3. Akkoord te gaan met de aanhuur van zwemwater en deze kosten ten laste te brengen van het budget "Sportaccommodaties: meegroeien met de stad";
4. Toezegging 676 als afgedaan te beschouwen;
5. Toezegging 677 als afgedaan te beschouwen;
6. Motie 2206-49A als afgedaan te beschouwen.

Argumenten

*1.1 De Investeringsagenda Sport geeft een integrale analyse op binnensport, buitensport en zwemwater tot 2030*

Er wordt een kwaliteitsverbetering van sportaccommodaties gerealiseerd, capaciteit van sportaccommodaties vergroot en bestaande knelpunten worden opgelost. De investeringsagenda Sport is een vervolg op de Mulier onderzoeken en aanvullend onderzoek van Synarchis, hierin wordt aangegeven wat nodig is. Tegelijkertijd is ook bekeken wat haalbaar is tot 2030.

*2.1 Met deze prioritering wordt tegemoet gekomen aan de meest urgente behoeften aan sportfaciliteiten in de stad*

Met inzet op enerzijds verbeteren van de kwaliteit van bestaande accommodaties en anderzijds op uitbreiding van de capaciteit, wordt recht gedaan aan de behoeften van onze sportverenigingen, scholen en andere sportaanbieders. Dit is ook wat in het coalitieakkoord beloofd is en wat in de Sportagenda 2025 als speerpunt is opgenomen: onze sportaccommodaties moeten op orde zijn.

Door bestaande accommodaties te verbeteren, kunnen kosten worden bespaard (energieverbruik) en meldingen over achterstallig onderhoud worden verlaagd. Daarnaast wordt de gebruikservaring van huurders en sportaanbieders verbeterd (bijvoorbeeld veiligheid, akoestiek e.d.). Hierbij wordt gekeken naar de staat van de panden, het bouwjaar en de mogelijkheden voor verbetering. Door te investeren in een softwaresysteem voor toegang binnensportaccommodaties beogen we meer en eenvoudiger inzicht te verkrijgen in bezetting en verbruik, waardoor optimalisatie van programmering en energieverbruik mogelijk is. Daarnaast willen we meer gebruiksgemak realiseren voor huurders en een efficiëntere en snellere planning (roosters) realiseren.

Met de toevoeging van extra capaciteit van sportruimte wordt beoogd om de druk op de binnensportaccommodaties te verlichten en bestaande knelpunten (zoals bijvoorbeeld bij het basketbal) op te lossen. Daarnaast wordt geanticipeerd op de groei van het aantal inwoners. Met het toevoegen van kwalitatieve binnensportaccommodaties, waar op voorhand onderwijs en sportverenigingen bij worden betrokken, zorgen we ervoor dat de knelpunten worden opgelost en ook de wensen voor bewegingsonderwijs worden ingevuld. Door in te zetten op multifunctioneel gebruik van de accommodaties, worden ruimtes optimaal benut en samenwerking tussen onderwijs, verenigingen en sportaanbieders gestimuleerd.

*2.2 Met deze prioritering wordt rekening gehouden met de beschikbare (ambtelijke) capaciteit*

Door een prioritering aan te brengen op de Investeringsagenda wordt rekening gehouden met de beschikbare ambtelijke capaciteit. Er wordt aansluiting gezocht bij lopende projecten. Binnen de Investeringsagenda is rekening gehouden met de begroting waarbij de meest urgente zaken die bijdragen aan het sportbeleid als eerste worden opgepakt en huidige bekende knelpunten worden opgelost.

Qua planning is de inzet om in 2025 onder meer de kwalitatieve verbetering van bestaande sportaccommodaties (akoestiek, veiligheid, inventaris) aan te pakken, LED-verlichting te vervangen, dug outs etc. Tevens om te starten met verdere verduurzaming en verbeteren toegankelijkheid van sportaccommodaties. Daarnaast moet in 2025 worden gestart met het opstellen van het integraal huisvestingsplan Sport (IHP Sport) inclusief aansluiting bij het IHP Onderwijs. In 2026 wordt volgens de voorgestelde prioritering gestart met voorbereidingen nieuwbouw was- en kleedruimte DWO en renovatie hoofdveld DWO. Ook de oplevering sporthal MOTION Beweegcollege moet in dat jaar plaatsvinden. De verdere uitwerking (dubbele) sporthal Vernèdepark en scenario’s Schietsportvereniging vindt plaats na besluitvorming over het omgevingsprogramma; periode 2026-2030.

Zie voor meer details ook de rubriek 'planning' onderaan dit voorstel.

*2.3 Er is behoefte aan kwalitatief zwemwater*
Doordat we afspraken maken met zwembad Het Keerpunt wordt de inhuur van extra zwemwater gerealiseerd. Kwantitatief is er momenteel voldoende zwemwater en met deze investering willen we ook borgen dat er kwalitatief (zwemtemperatuur e.d.) voldoende zwemwater voor nu en de toekomst aanwezig is. In de overleggen over de aanhuur zijn aanvullende afspraken gemaakt over de veiligheid en kwaliteit van het zwembad.

*2.4 Huidige knelpunten worden meegenomen in omgevingsprogramma's*
Door aan te sluiten bij lopende omgevingsprogramma's en participatietrajecten worden de wensen van verenigingen en sportaanbieders zorgvuldig meegenomen en mogelijke uitvoering verder onderzocht en geconcretiseerd.

*2.5 Sportaccommodaties kunnen bij grotere afmetingen beter gebruikt worden*
Door bij vervanging van verouderde accommodaties in te zetten op de huidige normering van sportvoorzieningen kan er een beter dubbelgebruik plaatsvinden (overdag voor onderwijs en in avonduren verenigingen).

*2.6 De schietsportverenigingen zijn bereid samen te werken*
Beide Zoetermeerse schietsportverenigingen zijn bereid samen te werken en willen gezamenlijk gebruik maken van een nieuwe schietaccommodatie die mogelijk gerealiseerd kan worden binnen de gebiedsvisie bij het Vernèdepark. Verenigingen hebben een uitbreidingswens voor een baan van 100 meter. Indien dit mogelijk wordt gemaakt, wordt de problematiek die momenteel bestaat bij het huidige pand aan de Voorweg opgelost (sterk verouderd pand, grenzend aan een woonboerderij en minimale renovatiekosten zijn € 2,5 mln.) en de wensen van de verenigingen ingewilligd. Hiermee wordt tevens gehoor gegeven aan de oproep van de gemeenteraad om een (nieuwe) voorziening voor de vereniging te realiseren (motie 2206-49A) Het nadeel is dat een dergelijke investering drukt op het budget voor sportaccommodaties, mogelijk ten koste van andere investeringen en niet geheel aansluit bij het sportbeleid waarbij verhoging van het aantal actieve Zoetermeerders wordt gestimuleerd, om daarmee bij te dragen aan het verbeteren van gezondheid.

<u>Kanttekeningen</u>
*1.1 Geraamde kosten kunnen hoger uitvallen*
De investeringsagenda heeft een begroting gebaseerd op ramingen van een adviesbureau. Desalniettemin kunnen de kosten bij de uitvoering hoger uitvallen. Dit is onder meer afhankelijk van offertes (bij verbetering van bestaande accommodaties) of een programma van eisen en verdere uitwerking (bij nieuw te realiseren accommodaties). Bij de nog aan te leveren kredietvoorstellen voor de separate plannen zal dit duidelijker worden.

*2.1 Programmering binnen sportaccommodaties is afhankelijk van verenigingen*
Bij de betere benutting van accommodaties bestaat met de programmering afhankelijkheid van verenigingen bij het bepalen van roosters. Hierin zullen we gezamenlijk in optrekken om tot een betere en slimmere bezetting te komen van de huidige capaciteit.

*2.2 Verbetering van bestaande sportaccommodaties levert niet direct meer huur op*
Als sportaccommodaties verbeterd worden, zal dit de kostendekkendheid van de sportportefeuille verlagen omdat dergelijke verbeteringen niet direct meer huur opleveren. We willen verder in gesprek gaan met gebruikers, zoals in de Sportagenda 2025 aangegeven, om tot een betere en meer passende tarievenstructuur te komen.

*2.3 Realisatie van de Investeringsagenda wordt mogelijk belemmerd door netcongestie*
Doordat er ook binnen Zoetermeer is aangeven dat er sprake is van netcongestie kan de uitvoering van de Investeringsagenda mogelijk vertraging opleveren of belemmerd worden door netcongestie. In 2025 wordt nader bekeken wat de gevolgen zullen zijn voor de realisatie van (sport) voorzieningen.

*3.1 Aanhuur van zwemwater brengen extra kosten met zich mee*
Zwemwater aanhuren bij Het Keerpunt voor verenigingen brengt extra kosten met zich mee en is er minder regie over de onderhoudsstaat. Er zijn echter aanvullende afspraken gemaakt in de nieuwe overeenkomst en op deze manier realiseren we voor verenigingen meer mogelijkheden binnen het zwemrooster. Daarnaast is aanhuur goedkoper dan het realiseren van extra zwemwater. Verder laten we ruimte voor mogelijke commerciële partijen om hier het initiatief voor te nemen.

**Financiën**
Er is in deze fase nog onvoldoende zicht op de werkelijke kosten per onderdeel. Waar mogelijk zijn in de investeringsagenda globale ramingen aangegeven. Per onderdeel wordt, wanneer de uitvoering aan de orde komt, het benodigde investeringsbudget via een apart raadsvoorstel aan de raad voorgelegd. De voorgestelde investeringen zijn onder voorbehoud van financiering. Op basis van de globale ramingen, prijspeil 2024, vallen deze binnen het bestaande beschikbare budget voor sportaccommodaties.

De lasten voor de aanhuur van zwemwater voor verenigingen van € 103.650,- worden ten laste gebracht van het budget Sportaccommodaties: meegroeien met de stad dat beschikbaar is gesteld voor uitvoering van de investeringsagenda voor de vastgoedportefeuille Sport.

De investeringsagenda Sport ziet vooral toe op uitbreiding van capaciteit tot 2030. Grote (vervanging) investeringen die in de toekomst gaan spelen binnen de sportportefeuille worden ook meegenomen in de aanvraag bij het Rijk voor New Towns.

**Controleprotocol**
Niet van toepassing.

**Participatie en Communicatie**
Het participatieproces is doorlopen conform voorstel bij de actualisatie van de sportagenda waarin sportaccommodaties onderdeel van zijn. Voor de omgevingsprogramma's (Vernèdepark, Van Tuyllpark, Entree) waar sportaccommodaties mogelijk onderdeel van zijn, worden aparte participatietrajecten doorlopen. Ook is de Sportadviesraad betrokken bij de verdere ontwikkeling van sportaccommodaties en wordt gevraagd adviezen uit te brengen. We zijn nog in gesprek over hoe dit in de toekomst vorm te geven. De sportadviesraad heeft aangegeven hier op hoofdlijnen in te willen meedenken en benadrukt vooral ook de communicatie met gebruikers bij gepland onderhoud van de sportaccommodaties. Hier wordt vanaf 2025 extra aandacht aan gegeven.

**Duurzaamheid**
Alle nieuwe investeringen zullen voldoen aan duurzame normen, met de implementatie van groene technologieën en energie-efficiënte oplossingen. Bij het verbeteren van de bestaande accommodaties, zullen in 2025 en 2026 alle panden waar mogelijk voorzien zijn van LED-verlichting. Daarnaast wordt er nog voor de verduurzaming van al het vastgoed van de gemeente apart een raadsvoorstel ingediend.

**Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten**
Wij streven ernaar dat alle inwoners, ongeacht leeftijd, geslacht of fysieke mogelijkheden, toegang hebben tot kwalitatief goede sportfaciliteiten. Bij de toekomstige uitvoering en kredietvoorstellen wordt er uitgebreid aandacht besteed aan toegankelijkheid.

**Rapportage en evaluatie**
Via omgevingsprogamma's zoals bij het Vernèdepark waar investeringen voor sportaccommodaties aan de orde zijn, wordt de gemeenteraad apart geïnformeerd. Via de rapportage Programma's en projecten wordt de gemeenteraad tweemaal per jaar op de hoogte gehouden van de stand van zaken, resultaten en (financiële) voortgang van de projecten die al lopen. Over ontwikkelingen die niet kunnen wachten, wordt eerder aan de raad geïnformeerd. Bij nieuwe uitvoer van programma's en projecten wordt de raad geïnformeerd met kredietvoorstellen. Daarnaast wordt het IHP Sport, als deze gereed is, gedeeld met de raad.

Planning
**2025**
- Aanpak kwalitatieve verbetering bestaande sportaccommodaties (Akoestiek, veiligheid, inventaris), vervangen LED-verlichting, dug outs etc. en de maatregelen verwerken in bestaande Meerjaren onderhoudsplannen (MJOP).
- Start verdere verduurzaming en verbeteren toegankelijkheid van sportaccommodaties.
- Opstellen van een integraal huisvestingsplan Sport (IHP Sport) inclusief aansluiting bij het IHP Onderwijs.
- Huur zwemwater Het Keerpunt en start volledig rooster zwemwater in de nieuwe situatie met de zwembaden.
- Softwaresysteem voor toegang binnensportaccommodaties (verzamelen data voor inzicht in bezetting, verbruik en daardoor optimalisatie van programmering)
- Besluitvorming over keuze voor een schietsportbaan en onderzoek naar combinatiemogelijkheden met andere ontwikkelingen.

**2026**
- Onderzoeken nieuwbouw was- en kleedruimte DWO.
- Renovatie hoofdveld DWO.
- Oplevering sporthal MOTION Beweegcollege.
- Verdere uitwerking (dubbele) sporthal Vernèdepark en scenario's Schietsportvereniging na besluitvorming over gebiedsprogramma; periode 2026-2030.
- Verdere uitwerking mogelijke sportzaal ter vervanging van gymzaal Cèsar Franckrode (Buytenwegh) gelijktijdig met uitvoering van het IHP Onderwijs.
- Verdere uitwerking vervanging gymzaal Velddreef (Segwaert) gelijktijdig met uitvoering van het IHP Onderwijs.

**2027**
- Eventuele andere ontwikkelingen (bijvoorbeeld vervanging junioren honkbal- en softbalveld voor kunstgras)